

TÁC ĐỘNG TRUYỀN DẪN TỶ GIÁ HỐI ĐOẠI ĐẾN LẠM PHÁT CỦA VIỆT NAM

Ngày nhận: 19/9/2014
 Ngày nhận lại: 25/11/2014
 Ngày duyệt đăng: 10/12/2014
 Mã số: 12-14-CD-03

Nguyễn Kim Nam ()*
Trương Ngọc Hảo (**)
Nguyễn Thị Hằng Nga (***)

Tóm tắt: Bài nghiên cứu sử dụng phương pháp ngang giá sức mua theo đề xuất của Hooper và Mann (1989), phân tích tác động truyền dẫn tỷ giá hối đoái (TGHD) đến lạm phát của Việt Nam theo kênh tác động trực tiếp thông qua giá hàng nhập khẩu. Phương pháp đồng liên kết của Johansen và mô hình hiệu chỉnh sai số của Engle và Granger được sử dụng để điều tra mức truyền dẫn TGHD vào lạm phát của Việt Nam trong giai đoạn 1992-2012. Kết quả nghiên cứu cho thấy TGHD thực sự có ảnh hưởng lớn đến lạm phát của Việt Nam. Cụ thể, trong ngắn hạn truyền dẫn TGHD đến lạm phát là không hoàn toàn, nếu TGHD tăng 1% thì tỷ lệ lạm phát được dự đoán sẽ tăng 0,35% và trong dài hạn thì truyền dẫn TGHD đến lạm phát là hoàn toàn ở mức rất cao, nếu TGHD tăng 1% thì tỷ lệ lạm phát sẽ tăng 1,3%.

Từ khóa: Lạm phát, truyền dẫn tỷ giá hối đoái, mô hình hiệu chỉnh sai số.

Giới thiệu

Kết quả nghiên cứu trong khuôn khổ dự án “Hỗ trợ nâng cao năng lực tham mưu, thẩm tra và giám sát kinh tế vĩ mô” của Ủy ban Kinh tế Quốc hội năm 2013 cho thấy TGHD có ảnh hưởng lớn đến tăng trưởng xuất khẩu của Việt Nam. Trong khi đó, VND có xu hướng tăng giá trị thực ngày càng mạnh trong những năm gần đây, cán cân thương mại của Việt Nam thường xuyên thâm hụt lớn kéo dài, sức cạnh tranh của hàng Việt suy giảm. Đặc biệt là năm 2015, Việt Nam phải thực thi toàn bộ Hiệp định tự do thương mại ASEAN - Trung Quốc, nhiều dự báo Việt Nam sẽ phải đối mặt với dòng thác hàng Trung Quốc. Đồng thời, Việt Nam cũng đang đàm phán Hiệp định đối tác thương mại xuyên Thái Bình Dương (TPP).

Đáp lại những thách thức trên, có nên phá giá VND hay không? Là câu hỏi gây nhiều

tranh luận. Bên cạnh những lợi ích mà đặc biệt là mở rộng xuất khẩu thì những lo ngại về tác động bất lợi của phá giá VND đến lạm phát, khả năng trả nợ, tình hình tài chính của các doanh nghiệp liên quan đến nợ nước ngoài là chính đáng, cần được xem xét.

Mục tiêu của bài nghiên cứu là tìm kiếm một bằng chứng thực nghiệm về ảnh hưởng của biến động TGHD đến lạm phát của Việt Nam trong giai đoạn 1992-2012. Nghiên cứu sử dụng kiểm định đồng liên kết của Johansen và mô hình hiệu chỉnh sai số (ECM) với chuỗi số liệu từ quý I/1992-IV/2012.

Bài viết được trình bày như sau: phần 1 giới thiệu bối cảnh và mục tiêu nghiên cứu, phần 2 là cơ sở lý thuyết và các nghiên cứu về truyền dẫn TGHD, phần 3 là mô hình nghiên cứu, kết quả nghiên cứu được trình bày ở phần 4 và phần 5 là kết luận.